

ЗАЩО ТИЙНЕЙДЖЪРИТЕ ПРОЯВЯВАТ НАСИЛИЕ?

Насилие е всяко действие, което наранява хора или поврежда имущество. Повечето от проявите на насилие са престъпления, които законът наказва.

Причините, поради които тийнейджърите проявяват насилие, са различни.

На преден план излизат **емоционалните проблеми**, особено със започването на пубертета, когато за всяко нещо подрастващите реагират бурно, гневно и агресивно. Смята се, че агресията е биологично заложена у човека, като средство за извоюване на място в живота. В основата ѝ обаче се открива неумение и липса на опит у хората да реагират по друг начин. От друга страна агресията е израз на слабост - тя компенсира някои дефицити при тийнейджърите, като например нерешени проблеми, различни комплекси или чувство на страх.

Друга причина за проява на насилие е **желанието за подражание**. Тийнейджърите обичат да бъдат в света на фантазиите и забавленията. Те се възхищават от известни личности в шоу бизнеса, музиканти, спортисти, филмови супергерои и се стремят да приличат на своя идол. Без да си дават сметка, че техният кумир не винаги постъпва правилно.

Стремежът към **извършване на забранени неща** също може да доведе до насилие. Обикновено се започва с дребни нарушения и ако те не бъдат разкрити, се действа по-дръзко. Това за много тийнейджъри е предизвикателство, което ги прави "герой" както в собствените им очи, така и в очите на другите.

Насилие се поражда и от **извършено преди това насилие** - когато тийнейджърът е бил жертва. Един вид отмъщение, да не остане "длъжен" на насилника. А всъщност старият закон "око за око, зъб за зъб" не решава проблема, а само го влошава. В повечето случаи се вълечат и други хора, които могат също да пострадат.

Насилието може да се превърне в стил на живот. В много семейства родителите проявяват редовно насилие над децата си или помежду си - реагират с буйства, взаимни оскърбления, побои. Това поведение на родителите често се превръща в **модел на поведение за децата**, става норма в общуването. Има редица научни изследвания, според които проявяващите насилие и агресия деца, произхождат от подобни семейства.

Причина за насилие може да бъде **скуката и отегчението** при тийнейджърите. Често именно в пубертета се променят интересите или те просто изчезват. И за да се разнообразят депресираните или апатични на

пръв поглед момичета и момчета са склонни да прибегват до различни форми на насилие. Често казват, че всичко е започнало на шега.

Употребата на алкохол и наркотици от тийнейджърите променят техния начина на мислене, чувствителността и поведението. Някои от тях стават агресивни и опасни, след употреба дори на малки количества. А всекидневното им приемане може да се превърне в навик, наречен пристрастяване. От своя страна невъзможността да бъдат закупени в даден момент също може да стане причина за нарушаване на законите и насилие. Не са редки и случаите на сексуална злоупотреба именно след приемане на алкохол и наркотици.